МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о.проректора
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
О.В. Ведмідський

_____ 2016 р.

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни«Сімейне право»
спеціальність 6.030401 Правознавство
для здобувачів вищої освіти 4-го курсу юридичного факультету,
що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Дніпро– 2016

Плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Сімейне право» для здобувачів вищої освіти 4-го курсу юридичного факультету , спеціальності 6.030401 Правознавство / Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 16 с.

РОЗРОБНИК:

Лежнєва Т.М., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
протокол від __.__.20__, №__

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
протокол від __.__.20__, №__

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін

_____ (_____)
(підпис) (ініціали та прізвище)
«_____»_____ 20___ р.

© Т.М. Лежнєва, 2016 рік
© ДДУВС, 2016 рік

2. Теми семінарських занять

ТЕМА 2. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Поняття шлюбу та його правова природа. Умови укладання шлюбу.
2. Порядок укладання шлюбу.
3. Підстави та порядок припинення шлюбу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: шлюб, ознаки шлюбу, шлюбний вік, право на шлюб, умови вступу до шлюбу, добровільність шлюбу, одношлюбність, перешкоди до укладання шлюбу, порядок укладання шлюбу, заручини, реєстрація шлюбу, правозгідність шлюбу, підстави припинення шлюбу, розірвання шлюбу, режим окремого проживання подружжя.

Рекомендована література до теми 2:

1.Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141

2.Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135

3.Закон України "Про правонаступництво України" від 12.09.1991 р. № 1543-XII // Відомості Верховної Ради. – 1991. - № 46. – ст. 612

4.Закон України «Про органи реєстрації актів громадянського стану» від 24.12.1993р. № 3807-XII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1994. - N 14. - ст.78

5.Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Правил реєстрації актів громадського стану в Україні» № 52/5 від 18.10.2000р.

6.Наказ Міністерства юстиції України « Про внесення змін та доповнень до Правил реєстрації актів цивільного стану» від 18.11. 2003 р. № 140/5

7.Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.

8.Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. -2-ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.

9. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4-те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.

10. Шмерега С.В. Сімейне право України: судові прецеденти : навч. посібник / С. В. Шмерега. — Рівне, 2013. — 272 с.

11. Дутко А.О. Практикум з сімейного права України:— Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013.

12. Боднар Т. Сімейне право в системі права України / Т. Боднар// Приватне право . — 2013. — № 1. — С. 129—134

13. Белоножко Є. Інструменталізм закону про шлюб сучасної України та його джерела / Є. Белоножко // Юридична наука . — 2013. — № 4. — С. 14—25

14. Кривенко Ю.В. До можливості визнання релігійного шлюбу / Ю. В. Кривенко // Університетські наукові записки . — 2013. — № 3. — С. 141—145

15. Андрєєва Н.С. Поняття та ознаки фактичних шлюбних відносин / Н. С. Андрєєва // Європейські перспективи . — 2014. — № 3. — С. 177—181

16. Менджул М.В. Надання права на шлюб особам, що не досягли шлюбного віку: окремі проблеми / М. В. Менджул // Вісник Вищої ради юстиції . — 2013. — № 2. — С. 149—157

17. Кириченко Т. С. Одностатеві шлюби – міф чи реальність? / Т. С. Кириченко // Право і Безпека . — 2012. — № 5. — С. 207—210

18. Сафончик О.І. Деякі питання розірвання шлюбу в судовому порядку за законодавством України / О. І. Сафончик // Часопис цивілістики .— 2013. — Вип. 14. — С. 74—77

19. Нікітенко Р.С. Поняття та сутність окремого провадження у справах про розірвання шлюбу / Р. С. Нікітенко // Митна справа . — 2014. — № 2(2.2). — С. 170—174

20. Блінова Г. О. Укладення шлюбу: порівняльна характеристика сімейного права України та Туреччини / Г. О. Блінова // Право і суспільство. — 2013. — № 5. — С. 40—45

ТЕМА 3. Недійсність шлюбу

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Підстави для визнання шлюбу недійсним
2. Порядок визнання шлюбу недійсним
3. Обставини, що виключають недійсність шлюбу
4. Правові наслідки визнання шлюбу недійсним

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: Недійсний шлюб. Шлюбний вік. Право на шлюб. Принцип добровільності при укладанні шлюбу. Принцип одношлюбності. Фіктивний шлюб. Небезпечна хвороба. Тяжка хвороба. Фіктивний шлюб. Неукладений шлюб.

Рекомендована література до теми 3:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. — № 30. – ст. 141

2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21—22, ст.135

3. Закон України “Про правонаступництво України” від 12.09.1991 р. № 1543—XII // Відомості Верховної Ради. – 1991. — № 46. – ст. 612

4. Закон України «Про органи реєстрації актів громадянського стану» від 24.12.1993р. № 3807—XII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1994. — N 14. —

ст.78

5. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Правил реєстрації актів громадського стану в Україні» № 52/5 від 18.10.2000р.

6. Наказ Міністерства юстиції України « Про внесення змін та доповнень до Правил реєстрації актів цивільного стану» від 18.11. 2003 р. № 140/5

7. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.

8. Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. —2—ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.

9. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4—те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.

10. Сафончик О.І. Деякі питання розірвання шлюбу в судовому порядку за законодавством України / О. І. Сафончик // Часопис цивілістики .— 2013. — Вип. 14. — С. 74—77

11. Куріленко О. "Фактичний шлюб" як прояв правового нігілізму / О. Куріленко // Віче. — 2013. — № 12. — С. 14—16

12. Дутко А. О. Розірвання шлюбу за законодавством України / А. О. Дутко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. — 2014. — № 801. — С. 51—55

13. Нікітенко Р. С. Поняття та сутність окремого провадження у справах про розірвання шлюбу / Р. С. Нікітенко // Митна справа. — 2014. — № 2(2.2). — С. 170—174

14. Нікітенко Р. С. Докази і доказування у справах окремого провадження про розірвання шлюбу / Р. С. Нікітенко // Право і суспільство. — 2014. — № 3. — С. 86—91

15. Озель В. І. Правове регулювання припинення шлюбу в Київській Русі / В. І. Озель // Право і суспільство. — 2014. — № 5.2. — С. 100—104

ТЕМА 4. Особисті немайнові та майнові права та обов’язки подружжя

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Особисті немайнові та майнові права та обов’язки подружжя.
2. Законний режим майна подружжя
3. Договірний режим майна подружжя
4. Відповідальність подружжя по зобов’язанням

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Право на материнство. Право на батьківство. Право дружини та чоловіка на повагу до своєї індивідуальності. Право дружини та чоловіка на фізичний та духовний

розвиток. Право на вибір прізвища та на його зміну. Право дружини та чоловіка на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї. право дружини та чоловіка на особисту свободу. Право подружжя на спільне майно. Роздільна власність подружжя. Укладання подружжям угод щодо спільного і роздільного майна. Поділ майна подружжя. Поняття шлюбного договору. Укладання та зміст шлюбного договору. Порядок зміни, розірвання, визнання недійсним шлюбного договору. Порядок відмови від шлюбного договору.

Рекомендована література до Теми 4:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. — № 30. – ст. 141
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21—22, ст. 135
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435—IV // Відомості Верховної Ради.
4. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р.№ 3425—12. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 39, ст.383
5. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності" від 22 грудня 1995 р. №20.
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про практику застосування судами законодавства, що регулює право приватної власності громадян на жилий будинок" від 4 жовтня 1991 р. №7.
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про судову практику в справах про виключення майна з опису" від 27 серпня 1976 р. №6.
8. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.
9. Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. —2—ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.
10. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4—те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.
11. Д'ячкова Н.А. Визначення у шлюбному договорі порядку користування житлом / Н. А. Д'ячкова // Право і Безпека . — 2013. — № 1. — С. 186—190.
12. Дорошенко Л.М., Бистра А.О. Деякі аспекті укладання шлюбного договору / Л. М. Дорошенко, А. О. Бистра // Форум права . — 2013. — № 4. — С. 93–97
13. Римаренко І.В. Шлюбний договір в Україні: за і проти / І. В. Римаренко // Сучасні питання економіки і права . — 2013. — Вип. 1. — С. 102—105
14. Даниленко І.А., Середницька С.К. Історико—правові аспекти шлюбного договору / І. А. Даниленко С. К. Середницька// Південноукраїнський правничий часопис . — 2013. — № 3. — С. 181—183

15. Д’ячкова Н. А. Деякі питання щодо змісту шлюбного договору / Н. А. Д’ячкова // Право і Безпека . — 2012. — № 5. — С. 204—207

16. Череватенко І.М. Нотаріальне посвідчення права власності на частку в спільному майні подружжя / І. М. Череватенко // Актуальні проблеми держави і права . — 2012. — Вип. 64. — С. 337—345

17. Малютіна І. П. Загальні засади поділу спільного сумісного майна подружжя / І. П. Малютіна // Юридична наука . — 2013. — № 5. — С. 52—58

18. Глиняна К.М. Договірне регулювання майнових правовідносин подружжя / К. М. Глиняна // Часопис цивілістики . — 2013. — Вип. 15. — С. 89—94

19. Старчук В.М., Старчук О.В. Процесуально—правова природа режиму окремого проживанняподружжя в Україні та Польщі: порівняльно—правові аспекти / В. М. Старчук, О. В. Старчук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція . — 2013. — Вип. 6—1(2). — С. 99—102

20. Лепех С. Особливості правового статусу одного із подружжя як позичальника / С. Лепех // Вісник Львівського університету. Сер.: Юридична . — 2013. — Вип. 57. — С. 216—220

21. Нікітюк О. М. Правова природа права на пред’явлення позову про розподіл спільного майна подружжя / О. М. Нікітюк // Судова апеляція. — 2014. — № 3. — С. 97—103

22. Бажанова В. О. Право власності подружжя як різновид права спільної сумісної власності / В. О. Бажанова // Наше право. — 2014. — № 4. — С. 162—166.

23. Білик О. О. Співвідношення фактичної сепарації і режиму окремого проживання подружжя в сімейному праві України / О. О. Білик // Часопис Київського університету права. — 2013. — № 4. — С. 206—210

24. Білик О. О. Правові наслідки встановлення режиму окремого проживання подружжя / О. О. Білик // Держава і право. Юридичні і політичні науки. — 2014. — Вип. 65. — С. 139—146

25. Мельниченко О. В. Правове становище подружжя за законодавством України та країн ЄС / О. В. Мельниченко // Часопис Київського університету права. — 2013. — № 4. — С. 223—227

26. Циверенко Г. П. Шлюбний договір: українська сучасність / Г. П. Циверенко, О. О. Трикоз // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Сер. : Юридичні науки. — 2013. — № 1. — С. 63—67

27. Тімуш І. С. Правова природа шлюбного договору / І. С. Тімуш // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. — 2013. — № 3. — С. 25—31

28. Петреченко С. А. Актуальні аспекти укладення та розірвання шлюбного договору в Україні: історія та сучасність / С. А. Петреченко // Форум права. — 2014. — № 3. — С. 290–295

29. Мельниченко О.В. Правове регулювання режиму власності подружжя у проекті Регламенту Європейської комісії про юрисдикцію, застосовуване право, визнання та застосування рішень у справах щодо правового режиму майна подружжя / О. В. Мельниченко // Часопис Київського університету права. — 2014. — № 3. — С. 178—181

30. Соловецька В.М. Посвідчення правочинів щодо розпорядження майном, яке є спільною сумісною власністю подружжя / В. М. Соловецька //Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2014. — № 9. — С. 50—53

ТЕМА 5. Права та обов'язки подружжя по утриманню

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Право одного з подружжя на утримання
2. Право на утримання після розірвання шлюбу
3. Припинення та позбавлення на утримання або обмеження його строком

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: утримання, аліментні зобов'язання подружжя, непрацездатна особа, особа пенсійного віку, інвалід, особа, яка потребує матеріальної допомоги, негідна поведінка у шлюбних відносинах, виховання дитини, ведення домашнього господарства, піклування про членів сім'ї, нетривалий час шлюбних відносин, витрати на лікування.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. — № 30. – ст. 141
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21—22, ст. 135
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435—IV // Відомості Верховної Ради.
4. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р.№ 3425—12. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 39, ст.383
5. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» від 03.03.2004 N 20/5 // Офіційний вісник України. – 2004. — №10. – ст. 639
6. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.
7. Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. —2—ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.
8. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4—те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.
9. Шмерега С.В. Сімейне право України: судові прецеденти : навч. посібник / С. В. Шмерега. — Рівне, 2013. — 272 с.
10. Дутко А.О. Практикум з сімейного права України:— Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013.

11. Глиняна К.М. Договірне регулювання майнових правовідносин подружжя / К. М. Глиняна // Часопис цивілістики . — 2013. — Вип. 15. — С. 89—94.

12. Боднар Т. Сімейне право в системі права України /Т. Боднар// Приватне право . — 2013. — № 1. — С. 129—134

13. Методичні рекомендації «Права та обов'язки подружжя по утриманню» — Оржиця: Оржицьке районне управління юстиції, 2013 р. – 16с.

14. Бондарєва М.В. Проблемні аспекти видачі свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя / М. В. Бондарєва // Наше право. — 2014. — № 2. — С. 114—118

ТЕМА 6. Визначення походження дітей

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Визначення походження дитини. Запис подружжя батьками дитини у Книзі реєстрації народжень.
2. Визнання батьківства (материнства) за рішенням суду.
3. Встановлення факту батьківства (материнства)
4. Оспорювання батьківства (материнства)

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: батьківство, материнство**,** походження дитини від матері та батька, штучне запліднення, імплантація зародка, оспорювання батьківства або материнства, встановлення факту батьківства, встановлення факту материнства, визнання батьківства або материнства.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. — № 30. – ст. 141
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21—22, ст. 135
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435—IV // Відомості Верховної Ради.
4. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р.№ 3425—12. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 39, ст.383
5. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4—те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.
6. Дякович М.М. Сімейне право України. Навч. пос. 2—ге вид. випр. і доп. – К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2012. – 552 с.
7. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.

8. Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. —2—ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.
9. Шмерега С.В. Сімейне право України: судові прецеденти : навч. посібник / С. В. Шмерега. — Рівне, 2013. — 272 с.
10. Дутко А.О. Практикум з сімейного права України:— Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013.
11. Вонсович Х. І. Сімейні правовідносини, що виникають в результаті застосування допоміжних репродуктивних технологій / Х. І. Вонсович // Вісник Чернівецького факультету Національного університету "Одеська юридична академія" . — 2012. — Вип. 1. — С. 60–68
12. Красицька Л. В. Встановлення факту материнства та визнання материнства як способи захисту сімейних прав матері та дитини / Л. В. Красицька // Правничий часопис Донецького університету. — 2013. — № 1. — С. 159—167
13. Залата М. Г. Соціальна політика захисту материнства: зарубіжний досвід / М. Г. Залата // Держава та регіони. Сер. : Право. — 2014. — № 2. — С. 119—123
14. Коренга Ю. В. Договір сурогатного материнства / Ю. В. Коренга // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2012. — № 5. — С. 133—137
15. Дем'янчук А. П. До питання проведення експертизи спірного батьківства з використанням імунологічних методів дослідження. Випадок з практики. / А. П. Дем'янчук, Л. М. Туманська, М. Д. Зубко // Судово—медична експертиза. — 2013. — № 2. — С. 59—60
16. Вонсович Х. І. Презумпція шлюбного походження дитини / Х. І. Вонсович // Вісник Чернівецького факультету Національного університету "Одеська юридична академія". — 2014. — Вип. 1. — С. 92—101
17. Ганкевич—Журавльова О. М. Про осіб, які мають право пред'явлення позову про визнання батьківства / О. М. Ганкевич—Журавльова // Актуальні проблеми держави і права. — 2012. — Вип. 66. — С. 394—401
18. Волкова Н. В. Особливості розгляду справ щодо визнання батьківства в судовому порядку (окремі аспекти) / Н. В. Волкова // Південноукраїнський правничий часопис. — 2014. — № 1. — С. 81—84

ТЕМА 7. Особисті немайнові та майнові права та обов'язки батьків та дітей

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Поняття та види особистих немайнових прав та обов'язків батьків та дітей
2. Підстави та правові наслідки позбавлення батьківських прав. Поновлення батьківських прав.
3. Аліментні зобов'язання батьків та дітей
4. Права батьків і дітей на майно

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: *реєстрація народження дитини, право дитини на ім'я, виховання дитини, спілкування з*

дитиною, захист прав та інтересів дитини, батьківські права та обов'язки, місце проживання дитини, відібрання дитини, ухилення від виконання батьківських обов'язків, жорстоке поводження щодо дитини, експлуатація дитини, жебракування, бродяжництво, право власності дитини, право спільної сумісної власності батьків і дітей, утримання, аліменти, додаткові витрати на дитину.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. — № 30. – ст. 141
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21—22, ст. 135
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435—IV // Відомості Верховної Ради.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, N 25—26, ст.131
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 №80731—X // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до N 51, ст.1122
6. Закон України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» від 24 січня 1995 р. № 20/95—ВР // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, N 6, ст. 35
7. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р.№ 3425—12. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 39, ст.383
8. Постанова Кабінету Міністрів України „Перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб" від 26 лютого 1993 р. N 146.
9. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4—те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.
10. Дякович М.М. Сімейне право України. Навч. пос. 2—ге вид. випр. і доп. – К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2012. – 552 с.
11. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.
12. Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. —2—ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.
13. Шмерега С.В. Сімейне право України: судові прецеденти : навч. посібник / С. В. Шмерега. — Рівне, 2013. — 272 с.
14. Дутко А.О. Практикум з сімейного права України:— Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013.

15. Семеногов І.В. Об’єктивна сторона ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: деякі проблеми законодавчої регламентації та теоретичної інтерпретації / І. В. Семеногов // Митна справа . — 2014. – №2(2.2). — С. 156—161

16. Шершньова О.А. Регулювання утримання батьками дітей в рамках договорів про правову допомогу України / О. А. Шершньова //Часопис Київського університету права . — 2013. — № 3. — С. 396—399

17. Семеногов І.В. Предмет злочинного ухилення від сплати аліментів на утримання дітей або від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків: теоретико—правовий аналіз / І. В. Семеногов // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ . — 2014. — № 1. — С. 58—68

18. Синєгубов О.В.Здійснення особистого немайнового права дитини на належне батьківське виховання та його захист / О. В. Синєгубов // Наше право . — 2014. — № 1. — С. 127—136

19. Лущенкова М.Г. Поняття здійснення майнових прав дітей—сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування / М.Г. Лущенкова // Європейські перспективи. — 2013. — № 6. — С. 74—77

20. Завгородній В.А., Г.Є. Пшенична Конституційний обов’язок батьків утримувати дітей до їх повноліття: стан наукових досліджень / В. А. Завгородній, Г. Є. Пшенична // Право і суспільство. — 2013. — № 6. — С. 20—23

21. Малярчук Т. В. Актуальні проблеми сплати аліментів дітям і можливі шляхи їх подолання / Т. В. Малярчук, Х. К. Рогів // Сучасні питання економіки і права. — 2013. — Вип. 2. — С. 113—118

22. Кройтор В. А. Особливості порядку стягнення аліментів на неповнолітніх дітей / В. А. Кройтор // Університетські наукові записки. — 2013. — № 1. — С. 86—93

23. Чугунков Р. С. Нарахування неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів / Р. С. Чугунков // Європейські перспективи. — 2014. — № 4. — С. 124—129.

24. Гофман Ю. В. Договір про сплату аліментів на дитину як різновид цивільних договорів у сімейному праві України / Ю. В. Гофман // Наше право. — 2015. — № 1. — С. 127—132

ТЕМА №8. Усиновлення

Семінарське заняття № 1 -2 години

План

1. Поняття, умови та порядок усиновлення. Особи, які мають право бути усиновлювачами.
2. Правові наслідки усиновлення дитини. Таємниця усиновлення та її забезпечення.
3. Скасування усиновлення: підстави, порядок, правові наслідки.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: дитина, батьківство, материнство, походження, оспорювання, окреме провадження, усиновлення, позбавлення батьківських прав, усиновлювач, умови усиновлення, скасування усиновлення, недійсність усиновлення, таємниця усиновлення.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. — № 30. – ст. 141

2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947—III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21—22, ст. 135

3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435—IV // Відомості Верховної Ради.

4. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р.№ 3425—12. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 39, ст.383

5. Постанова Кабінету Міністрів України „Питання Центру по усиновленню дітей при Міністерстві освіти" від 30 березня 1996 р. № 380.

6. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку передачі дітей, які є громадянами України, на усиновлення громадянам України та іноземним громадянам і здійснення контролю за умовами їх проживання у сім'ях усиновителів. від 20 липня 1996 р. № 775.

7. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін..; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4—те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.

8. Дякович М.М. Сімейне право України. Навч. пос. 2—ге вид. випр. і доп. – К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2012. – 552 с.

9. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) навч. посіб./ Б.І. Андрусишин, С.І. Шимон, Л.С. Дубчак [та ін.], за ред. Андрусишина Б.І., Шимон С.І. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2013. – 454 с.

10.Сімейне право України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Дякович М.М. —2—ге видання перероб. і допов. – К.: Правова єдність, 2012. – 552 с.

11.Шмерега С.В. Сімейне право України: судові прецеденти : навч. посібник / С. В. Шмерега. — Рівне, 2013. — 272 с.

12.Дутко А.О. Практикум з сімейного права України:— Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013.

13.Стоянова Т.А. Розгляд судами справ про усиновлення у світлі ратифікації Європейської конвенції про усиновлення дітей / Т. А. Стоянова // Актуальні проблеми держави і права . — 2012. — Вип. 66. — С. 371—375

14.Яніцька А.І. Процесуальні особливості оформлення усиновлення громадянами України та іноземними громадянами / А. І. Яніцька // Актуальні проблеми держави і права . — 2012. — Вип. 66. — С. 389—394

15.Тавлуй О.В. Державно—правова політика в сфері охорони дитинства (в контексті незаконного усиновлення) / О. В. Тавлуй // Юридична наука . — 2012. — № 10. — С. 25—34

16.Кушніренко Ю.М. Усиновлення як форма влаштування дітей—сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування Ю. М. Кушніренко// Митна справа . — 2013. — № 4(2). — С. 309—313

17.Косенко Н.П. Умови здійснення усиновлення в Україні / Н. П. Косенко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ . — 2013. — № 3. — С. 67—74

18.Косенко Н.П. Становлення та розвиток інституту усиновлення в сімейному законодавстві / Н. П. Косенко // Юридична наука . — 2013. — № 12. — С. 15—21

19.Свіжа О.О. Поняття та ознаки сімейних правовідносин, що виникають при влаштуванні дітей–сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячий будинок сімейного типу / О. О.Свіжа// Університетські наукові записки . — 2013. — № 3. — С. 234—240

20.Кушніренко Ю. М. Законодавчі вимоги до кандидатів в усиновлювачі та згода на усиновлення – обов‘язкові умови його здійснення / Ю. М. Кушніренко // Південноукраїнський правничий часопис. — 2013. — № 1. — С. 230—232

21.Калакура В. Я. Проблеми міжнародно—правового регулювання міждержавного усиновлення / В. Я. Калакура // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. — 2013. — № 3. — С. 69—75

22.Товпеко Я. К. Конституційно—правові проблеми усиновлення одностатевими парами в контексті принципу рівності прав і свобод людини і громадянина / Я. К. Товпеко // Часопис Київського університету права. — 2014. — № 2. — С. 107—110

23.Савченко Л. А. Таємниця усиновлення. За і проти / Л. А. Савченко, Т. В. Шевченко // Сучасні питання економіки і права. — 2013. — Вип. 2. — С. 122—126

3. Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів, на семінарських заняттях

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання з дисципліни: «Сімейне право», винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані** в повному обсязі. Під час заняття з дисципліни: «Сімейне право», показується високий рівень знань, продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання з дисципліни: «Сімейне право», розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується **на глибокому знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Теоретичні питання з дисципліни: «Сімейне право», винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** передбачені планом заняття навчальні завдання **виконані** в повному обсязі **з неістотними неточностями**. Під час заняття з дисципліни: «Сімейне право», продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань **переважно ґрунтується на знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **у цілому засвоєні**; практичні навички та вміння з дисципліни: «Сімейне право», мають **поверхневий характер**, потребують подальшого напрацювання та закріплення навчального матеріалу; навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані**, **деякі** види завдань виконані **з помилками**.
2	Теоретичні питання з дисципліни: «Сімейне право», винесені на розгляд, **засвоєні частково**, **прогалини** у знаннях **не носять істотного характеру**; практичні навички та вміння **сформовані недостатньо**; **більшість** навчальних завдань **виконано, деякі** з виконаних завдань **містять істотні помилки,** які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач **не готовий до заняття** з дисципліни: «Сімейне право»**,, не знає** більшої частини програмного матеріалу, **з труднощами виконує** завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, **допускає змістовні помилки, не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	**Відсутність на занятті**